

Júliusban

Ötnapos munkahét több mint 100 vállalatnál

Július első napjaiban az ötnapos munkahétre több mint 100 vállalatnál, elsősorban a több műszakos és a folyamatosan termelő üzemekben, gyárakban, telephelyeken térnek át. A rövidebb, 40-42 órás munkahét, s a több szabad idő mindegyikét kedvező fogadtatásra talált.

Bevezetése azonban gondokkal is jár, hiszen köztudott, hogy a népgazdasági szinten két-három százalékos munkaidő-csökkenés nem mehet a teljesítmény, s a dolgozók keresetének rovására.

Ülést tartott a KISZ megyei bizottsága

Tegnap, Szegeden az ifjúsági szövetség Vezetőképző Központjában tartott ülést a KISZ megyei bizottsága. A tanácskozást Bódi György első titkár nyitotta meg, majd a KISZ X. kongresszusának munkájáról hallhattak részletes beszámolót a testület tagjai, a KISZ megyei apparátusában dolgozók, valamint a nyári KISZ-vezetőképző táborok vezetői.

Ezt követően a KISZ-kongresszus határozatának megfelelően — amely a szervezeti élet belső demokratizmusának növelése érdekében a társadalmi aktívahálózat további szélesítését jelölte meg egyik feladatként — réteg- és funkcionális taná-

cok és munkabizottságok létrehozására tett javaslatot Bódi György, Turcsikné Süli Mária, a megyei KISZ-bizottság titkára és Szilágyi János megbízott titkár. A javaslat elfogadása után a megyei KISZ-bizottság második félévi munkatervét, valamint a középfokú tanintézetek és az egyetemi, főiskolai KISZ-szervezetek 1981-1982. mozgalmi évi akcióprogramjához kapcsolódó megyei rendezvénytervet — előadója dr. Koczor Lajos volt — tárgyalta meg a megyei bizottság. A III. magyar-szovjet ifjúsági barátság fesztivál megyei programjára Turcsikné Süli Mária terjesztett elő javaslatot.

Kompromisszumok

A kislány első osztályos. Az órákon csendesen ül, házi feladatát maga készíti, az iskola folyosóján nem futkos, heteként senki nem enged szünetben a tanterembe. Amikor feladatlapját tölti ki, padszomszédja nem leskelődhet. A színes kréták eltűnésekor ő árulja el a tettesek nevét.

A kislánynak már vannak piros pontjai, ötösei, de nincsenek barátai. Osztálytársai irigylik, de nem játszanak vele. A kislánynak mindez nem tűnik fel.

Próbált társakat keresni, ám azok hamar ráuntak. Mert a kislány rászólt a szabad szájúakra: nem szabad csúnyán beszélni! A veszekedőket pedig leintette: minnek civódni?

A többi kisiskolás nem szereti a kislányt. Számukra ő túl tökéletes. Nem elég, hogy pedáns és jól nevelt, ráadásul maga is nevelni akar. Ezt a többiek nem tűrik.

A szülők az otthoni beszámolókból sejtik a bajt — és saját felelősségüket. Furdalja őket a lelkiismeret. Gyermekeiket ők nevelték ilyenre. Tiltották a hazugságtól, szoktatták a rendre, az írott és íratlan szabályok tiszteletére. Most az apa mégis azt magyarázza, nem baj, ha Béla, a padszomszéd látja, miként kell kitölteni a feladatlapot. Ha nem figyel, akkor is szabad segíteni. Az anya az árulkodást tiltja. Kérdezheti a tanító néni, ki rosszkodott, amikor az osztály hallgat, neki sem szabad megneveznie a tetteseket. Mindez ellentétes a régi intelmekkel — érzékeli a kislány. Aztán megnyugszik: szüleinek mindig igazuk van. A következő napon süg Bélának. Nem háborodik fel, amikor társai a poharas tejjel locsolják egymást, és a többiekkel együtt lapul, amikor osztályfőnöke a szemetelőt után érdekli. Egy hét múlva a szünetben már fogócskázhat, és az iskola kapujában „reggel találkozunk” kiáltással köszönnek el tőle kis barátai.

Miért mondom mindezt? Szeretném bizonyítani, hogy gyermekként sem élhetünk szigorú illemtörvények szerint. Korunk nem képes elviselni a tökéletes, kifogástalan embereket. Nem is igényli őket, elvégre igényeit meg sem tudná fogalmazni. Annál inkább kifogásait. Legenyhébb kifejezése az „unalmas” lenne. Egy víg társaságban, ahol mindenki megissza a magát, a többséget feszélyezi az alkoholt elutasító. De kellemtelen az örökös igazat mondó, vagy a más hibáit következetesen szóvá tevő ember is. Emberi viszonyaink közt az alkalmazkodás legalább akkora erény, mint a bátorság, vagy az önfeláldozás. Az egykori igenek és nemek „talán”-ná szelődtek, a lehetetlen „megfontolandó”-vá. A szerény nevelés, a törtető belevaló, Szerépe van ebben egyfajta bizonytalanságnak.

Persze, a kislány történetével az is bizonyítható, hogy erkölcsi normáink nem elég szilárdak. Legalábbis nem mindenki azonosul velük. Sokak szerint könnyebb a szabályokat megszegni, mint betartani. Ha pedig valaki személyes példájának követését erőltetné a közösség minden tagja számára érvényes viselkedésmódként — csaknem bizonyos, hogy magára marad.

De vajon csak az iskolában feszült az elvárás és végrehajtás ellentéte? Aligha. Ismerősöm gépgyári szerelő, egvedi normában dolgozik. A műhelyben még hatan

végzik ugyanezt a munkafolyamatot. Ismerősöm házat épít, szüksége van minden forintra. Kollégái egy óra alatt két kondenzátort tekeresnek, ő két óra alatt hetet. Társai figyelmeztetik: ne hajts! Ha így folytatod, rendezik a normát. Ismerősöm magyarázkodik: építkezem, kell a pénz, a cementre, gerendára, téglára. Hiába, a többség nem ért egyet vele. Legközelebb a minőségi ellenőr visszadobja elkészült kondenzátorainak felét. Sorolja melyiknek mi a hibája, ragaszkodva a minőségi követelmények betű szerinti betartásához. Eddig ezt senkitől nem kívánta. Ismerősöm észbe kap. Ha felemelik a normát, akkor az ellenőrnek is többet kell dolgoznia. Eddig a felismerés. De mit ér vele? Ki hinné el, hogy összefogtak ellene? És érdemes bemártani a régi munkatársakat? Másnap csak két munkadarabot ad le óránként. Ugyanolyan minőségben, mint annak előtte. A meős átveszi, és elismerően bólogat.

A kompromisszum a hagyományos meghatározás szerint kölcsönös engedményeken nyugvó megegyezés. Csak hogy — az említett példák bizonyítják — olykor nem annyira rugalmasságról, hanem a helyesnek tartott elvek feladásáról van szó. Megalkusunk, hogy jobb legyen, vagy hogy ne legyen rosszabb. A differenciálás sem véletlenül valósítható meg oly nehezen. A vezetők, félve az irigységtől, a meg nem értéstől, életben tartják az egyenlőséget. Egy vállalatnál az idén csak ötezer forinttal lehet fejleszteni 80 adminisztratív dolgozó bérét. Tehát, mindjárt, húszan kaphattak volna 200-200, tízen 100-100 forintot, a többiek semmit. Az osztályvezetők kérték: az összeget most ne használják fel. Szerintük a bérfejlesztésből kimaradtak egy életre meggyűlölnék a többieket. Az igazgató ezek után tartalékolta a pénzt.

Kompromisszumaink magyarázata többnyire érthető, logikus. Még csak az sem mondható, hogy a kislányukat féltve nevelő szülők, vagy a tisztviselők intrikáitól tartó igazgató az adott helyzetben nem a legkényelmesebb megoldást választották. Csak hogy a gyakorj megalkuvások magukban hordják fontos erkölcsi normák devalválódását. A gyengeség azzal a veszéllyel jár, hogy vétségé szelidíti a bünt, heveséggé a garázdaságot, füllentéssé a hazugságot. Megdöbbenő, milyen kétségbeesetten ragaszkodnak a vállalatok — munkaerőhiányra panaszkodva — alig használható embereikhez! De miközben a munkáltató alkudozik, csökkennek a dolgozóval szembeni igények. Valamikor az iparos százszázalékos megbízhatósággal dolgozott. Ma felelős vezető dicsekszenek azzal, hogy termékeiknek mindössze másfél százalékaival elégedetlenkednek a vásárlók. Egy vállalati újság „Portrék” címmel négy esztendője mutatja be dolgozóit. Kezdetben legkevesebb tízeszentes törzsgárdatagsággal rendelkező, kiváló munkásokat mutathattak csak be. Ma az egy esztendője érkezett arcképe is felkerül a tablóra, ha nem volt igazolatlan hiányzása, és nem dézsmálta a közös tulajdon.

Félő, hogy az ilyen igénytelenséget meghonosító kompromisszumok mindenki kárára születnek.

H. K.

Megelőzni betegséget, balesetet

Vöröskeresztesek tevékenységéről

Szegeden az ipari üzemekben, vállalatoknál, ipari szövetkezetekben, mezőgazdasági termelőszövetkezetekben 114 vöröskeresztes alapszervezet csaknem 12 ezer 700 tagja tevékenykedik. Szerencsések, akik az üzemegészségügyi szolgálat szakmai irányításával végzik munkájukat, több üzemben azonban csak részfoglalkozású vagy szaktanácsadó orvosok dolgoznak, akik időhiány miatt aligha tudnak egészségneveléssel foglalkozni. Ezek a munkahelyeken különösen nélkülözhetetlen a Vöröskereszt tagjainak aktivitása, hiszen csak rájuk hárul a szervezés: legyen, aki felhívja a figyelmet az egészségügyi ártalmakra, a balesetek megelőzésének lehetőségeire. Üzemekben, munkásszállásokon, leányvállalásokon rendszeresen hangzanak el ilyen témájú

előadások. A vöröskeresztes aktivisták gondoskodnak arról, hogy elsősegélynyújtótanfolyamokon sajátíthassák el a dolgozók a legfontosabb tudnivalókat, így képezve ki az üzemi segélyhelyek szolgálattevőit is.

A tanfolyamoknál egy-egy alkalommal 15-20 hallgatója van, akik 16-24 órán át tanulják az egységes tematika alapján összeállított egészségügyi ismereteket. Emellett természetesen fokozottabb figyelmet szentelnek az előadók olyan speciális tudnivalókra is, amelyeknek az adott üzemben, esetleges baleset alkalmával, különösen hasznát veszik. A hűsüzemben például gyakoriak a kézsérülések, ezek elátásáról több szó esik, akár a DÉMASZ-nál az áramutésekről vagy az olajosoknál az égési sérülések kezeléséről. Az előadók orvosok,

ahol van, ott az üzemi orvos vezeti a tanfolyamokat. Tavaly Szeged üremeiben 2153-an sajátították el az elsősegélynyújtási ismereteket. Ez dicséri a vállalatok gazdasági vezetőinek készségét is: az üzemi Vöröskereszt alapszervezetek munkáját elismerik, sőt anyagiilag is támogatják őket. A mentőládák feltöltését például a gazdasági vezetők teszik lehetővé.

A rendszeres felvilágosító munka eredményeként könyvelni el a Vöröskereszt, hogy tömegével jelennek meg a dolgozók az alapszervezetek által rendezett szűrővizsgálatokon, megelőzve betegséget és balesetet is. Tavaly az üzemegészségügyi hónap alatt 36 üzemben 10 ezer ember vett részt a rákszűrő-, a hallás- és a szemészeti szűrővizsgálatokon.

Ch. A.

Szállítások a lakosságnak

A vásárlók nagy gondja az építőanyag és a tüzelő fuvaroztatása

A tavaly közzétett 1002. számú minisztertanácsi határozat értelmében az állami és gazdálkodó szervezeteknek a korábbinál nagyobb gondot kell fordítaniuk arra, hogy minél nagyobb számban tegyenek eleget a lakosság fuvaroztatási igényeinek. A fuvarozásban ezért, a szükségletekhez alkalmazkodva, fokozottabb tervszerűségekre kell törekedni. Egyebek között a fuvarozó, illetve a velük együttműködő kereskedelmi és ipari vállalatok, szövetkezetek tevékenységének összehangolásával, az együttműködést részleteiben is szabályozó szerződések kötésével. A tanácsi szervezeteknek — mutat rá a határozat — az eddig tapasztaltnál nagyobb figyelmet kell szentelniük a lakosság fuvaroztatással kapcsolatos gondjainak feltárására, a panaszok vizsgálatára.

A Csongrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság tegnap, szerdán délelőtt, a megyei tanács székházában tartott ülésén — első napirendi pontként — az 1002. számú minisztertanácsi határozat célkitűzéseinek megvalósítását vizsgáló anyagot vitatta meg. Mégpedig abban a szelvényben, miszerint a határozatban rögzített szempontok következetes érvényre juttatása fontos társadalmi- és gazdaságpolitikai feladat.

nagy mértékben hozzájárulhat a lakosság életkörülményeinek javításához, a kisebítő és háztáji gazdaságok fejlesztéséhez, az ellátás színvonalának növeléséhez. A népi ellenőrök vizsgálata — melyben a népfront megyei bizottsága, a megyei tanács vb építési és közlekedési osztálya, a KPM Autófelügyelet is segédkezett — tizenkét szervezet, köztük fuvarozó, kereskedelmi, építőanyag-ipari vállalatok, fogyasztási szövetkezetek tevékenységét vette nagyító alá. Témájával a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság átfogó vizsgálatához kapcsolódva.

Tíz közülettel fuvaroztatott lakosság Csongrád megyében — állapították meg. A kiskereskedelemben forgalmazott tartós fogyasztási cikkek házhoz szállítása alapján véve megoldott, de a szolgálatatás színvonalában lényeges eltérések tapasztalhatók a különböző kereskedelmi egységeknél. Ennél nagyobb gond, hogy a tüzelő- és építőanyag fuvaroztatásban a vásárlók kiszolgáltatottnak érzik magukat. Kárhordozható jelenség továbbá: a tanácsi szakigazgatási szervek, a fuvarozók és a kiskereskedelem sem tett folyamatosan ható, átfogó intézkedéseket annak érdekében, hogy a lakosság igényeinek

megfelelően éljen a fuvaroztatás lehetőségével. Különösen jelentkezik az ellentmondások például a tüzelő- és építőanyagok vásárlásának szezonjában. A szervezettetés, az elkésztett szállítások a lakosságnak sok bosszúságot okoznak. Erre annál is inkább érzékenyen reagálnak a vásárlók, mivel egyes áruajták, így a jobb minőségű szenek, a burkoló anyagok csak korlátozott mennyiségben kaphatók. A vizsgálat tapasztalatai alapján több javaslatot is megfogalmaztak a népi ellenőrök.

Tegnap ülésén egy korábbi vizsgálatokra is visszatértek a megyei NEB tagjai. Számba vették, hogy a belső ellenőrzés fokozásának érdekében milyen intézkedéseket tettek a megye mezőgazdasági és fogyasztási szövetkezeteinél.

Lóra — a tónál

Látványos lovasprogram várja az év minden szakában a turistacsoportokat, kirándulókat és nyaralókat a Velencei-tónál, Velence üdüloteleptől öt-hat kilométernyire, kapolnásnyéki Vörösmarty Termelőszövetkezet pet-

tendi lovasiskolájában, ahol hetenként több alkalommal rendeznek lovasbemutatót, csikó- és fogathajtást. A csaknem kétórás program keretében a gazdaság híres félvér sportlova mutatják be tudományukat.

Zöldségtermesztés a megye téeseiben

Jobb és biztonságosabb gépekkel dolgoznak a földeken, javult a szociális ellátás a Csongrád megyei mezőgazdasági szövetkezetekben, jelentősen változott a falu életmódja — állapította meg a

tegnapi, szerdai ülésén a TESZÖV elnöksége. A Csongrád megyei Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetségének elnöksége szerdán Forráskúton a Jerney János Múvelődési Házban tartott ülést. Megvitatották és elfogadták a szövetkezetpolitikai és munkahelyi, valamint a közgazdasági és termelési bizottsági jelentését, majd személyi ügyekben döntöttek. Mint ismeretes, Ábrahám Vincét megválasztották a ruzsai Napsugár Tsz előkének, s ezért lemondott TESZÖV titkári, beosztásáról. A titkári teendőket ellátásával dr. Masa István titkárhelyettes bízták meg a választásig.

A zöldségtermő területek csökkenésének okairól is mondtak véleményt az ülésen. Az érdekeltségi rendszer módosítására megérett a feltételek. Azon munkálkodik a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium is, hogy ösztönözze a segítséget adjon a zöldségtermesztő gazdaságoknak. Részt vett és felszólalt a TESZÖV elnökségi ülésén Haskó Pál, a megyei pártbizottság munkatársa. Nagy István, a Hazafias Népfront Csongrád megyei bizottságának elnöke és Szilágyi Ernő, a megyei tanács vb mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályának vezetője is.